

Tematické okruhy a referáty

1. Gramatika češtiny, jazykové roviny. Principy zpracování mluvnické roviny češtiny. Mluvnice češtiny, jazykové příručky a lingvistické časopisy. **(2.10.)**

2. Charakteristické rysy mluvnice současné češtiny, gramatika didaktická versus lingvistická, aktuální výzvy české morfosyntaxe. **(9.10.)**

Hrdlička, M. (2009): Gramatika a výuka češtiny jako cizího jazyka, s. 93–123.

Hrdlička, M. (2011): Gramatika českého jazyka v učebnicích češtiny pro cizince. NČDS.

Škodová, S. (2017): Realizace vybraných komunikačních funkcí v porovnání nerodilých a rodilých mluvčích češtiny. SALi.

Hrdlička, M. (2011): K užívání českých číslovek a číselných výrazů (se zřetelem k češtině jako cizímu jazyku) SALi. **Stázka (16. 10.)**

Hrdlička, M. (2019). Morfologická forma a její význam. *Bohemistika*, 19(4), 475–483. **Elizaveta (23. 10.)**

3. Mluvnické kategorie češtiny bez jinojazyčné strukturní paralely. **(16.10.)**

Hrdlička, M. (2010): Kapitoly o češtině jako cizím jazyku, s. 96–104, 117–121.

4. Gramatické kategorie příznakové a bezpříznakové. **(23.10.)**

Černý, J. (1970): O vzniku a vývoji gramatických kategorií. SaS 31(3), s. 207–222.

Kulich, K.: K otázce kategorie životnosti a neživotnosti (V souvislosti s výukou češtiny pro cizince na základě ruštiny). NČDS.

Panevová, J., Ševčíková, M. (2011): Jak se počítají substantiva v češtině: poznámky ke kategorií čísla. (SaS 2011/3)

5. Vývojové tendence současné spisovné češtiny, role analogie v tvarosloví. Důsledky jazykových kontaktů pro českou morfologii (deflektivizace aj.). **(30.10.)**

Cuřín, F. (1974): Vývojové tendence současné spisovné češtiny, s. 22 – 64.

Hradilová, D. (2018): *Inovační procesy v češtině a jí blízkých jazycích*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2018.

Chromý, J. (2014): Přístupy ke zkoumání jazykové variace a česká jazyková situace. NŘ (2014/1)

Sojka, P.: Konkurence variant oni sázejí a oni sází – historie a současnost. SaS (2018/2)

Štícha, F. (ed.) (2006): *Možnosti a meze české gramatiky*. Praha: Academia.

Minářová, E., Tušková, J. M. Et al. (2015): *Čeština v pohybu: kapitoly ke zkoumání jejího stavu a proměn*. Brno: MU. (variantní tvary přejatých slov, sekundární předložky) **Anděla (30.10.)**

Bláha, Ondřej. Některé vývojové tendence ve vidovém systému současné češtiny. *Naše řeč* 2020 (4), 320-336.

Sojka, Pavel. Instrumentál plurálu – „pádový kámen úrazu“?. *Naše řeč* 2020 (1-2), 131-143.

Mariana (30.10.)

6. Otázka intervencionalismu; příčiny a důsledky variantnosti české morfologie. **(6.11.)**

Cvrček, V. (2008): Koncept minimální intervence. SaS 2008/4.

Cvrček, V. (2008): Regulace jazyka a Koncept minimální intervence. Praha: NLN.

Adam, R. (2009): Nad knihou o jazykové regulaci. *Naše řeč* 92 (3), s. 145–155.

Beneš, M., Prošek, M. (2011): Ke konceptu minimální intervence. SaS 72(1), s. 39–55.

Prošek, M., Smejkalová, K. (2011): Kodifikace – právo, nebo pravomoc? NŘ 94(5), s. 231–241.

Cvrček, V. (2012): Conditio sine qua non: východiska a možnosti při hledání konsenzu o jazykové regulaci. SaS 73(2), s. 103–134.

Cvrček, V. (2006): *Teorie jazykové kultury po roce 1945*. Praha: Karolinum.

Čermáková, A. (2012): Podstata, vznik a fungování normy (nejen) spisovného jazyka z pohledu vybraných teorií kvalitativní sociolingvistiky. NČDS (2012/2)
Sojka, P. (2019): Tvaroslovná norma a kodifikační autorita NŘ (2019/4)

Beneš, Martin. Language rules, rule-sentences, and how they are interrelated, or Norm vs. Codification. Naše řeč 2020 (5), 393-408.

Boccou Kestránková, M. (2016): Postavení obecné češtiny ve výuce češtiny pro cizince. SALi. **Yana (6.11.)**

Dovalil, V. (2012): Nad Dolníkovou Teorií spisovného jazyka o konceptuálních a metodologických problémech ve výzkumu jazykových norem a spisovné variety SaS (2012/2)

Bermel, N. (2010): O tzv. české diglosii v současném světě. SaS (2010/1) **Xinran (6.11.)**

7. Korpusové zpracování české gramatiky, chybová analýza, otázka získávání jazykových dat. Psycholingvistika. Kognitivní lingvistika. (20. 11.)

Cvrček, V. Kovářiková, D. (2011): Možnosti a meze korpusové lingvistiky. NŘ (2011/3)

Šebesta, K. (2010): Korpusy češtiny a osvojování jazyka Karel Šebesta SALi **Vojta (20.11.)**

Čech, R. (2014): Jen popis s čísly? Perspektivy korpusové lingvistiky. NŘ (2014/4-5)

Chromý, J. (2014): Korpus a reprezentativnost. NŘ (2014/4-5)

Zasina, A. J. (2019): Koncovky -a a -u genitivu singuláru maskulin neživotných s ohledem na korpusový přístup ve výuce češtiny jako cizího jazyka. SALi.

Psycholingvistika.

Julínková, R., Bordag, D. (2015): Processing and Representation of Different Types of Czech Affixes. SALi.

8. Kategorie pádu. Presentace české deklinace pro cizince: horizontální a vertikální presentace pádového systému. Alternativní popisy české deklinace. (4.12.)

Hrdlička, M. (2014): K presentaci české deklinace jinojazyčným mluvčím. SALi.

Hrdlička, M. (2014): O obtížnosti českého skloňování z pohledu jinojazyčných mluvčích. NČDS. **Shunan (4.12.)**

Strossa, P. (2019): Používáme k popisu české gramatiky dobře zvolený systém vzorových podstatných jmen? NŘ (2019/4).

9. Slovesný vid. Způsoby výkladu slovesného vidu. (11.12.)

Veselý, L. (2010): Ke slovesnému vidu v češtině. NŘ (2010/3)

Hrdlička, M. (2016/2017): Sémantika a výklad slovesného vidu. Český jazyk a literatura 2016/2017 (3) + Hrdlička, M.: Gramatika a výuka češtiny jako cizího jazyka. Praha: Karolinum, s 105–113.

Kateryna (11.12.)

Chromý, J. (2018): Experimentální výzkum gramatického vidu a způsobu slovesného děje: situační modely. NŘ (2018/3)

Chromý, J. (2018): Experimentální výzkum gramatického vidu a způsobu slovesného děje: jazyková relativita a vidové vynucení NŘ (2018/4)

Komárek, M. (2006): Prefixace a slovesný vid. In Příspěvky k české morfologii, s. 183–195.

10. Valence a intence, způsob slovesného děje. (11.12.)

Daneš, F., Z. Hlavsa a kol.: Větné vzorce v češtině. Praha: Academia, 1987, s. 41–52.

VESELÝ, Luboš, Vojtěch VESELÝ, Ondřej BLÁHA a Jan CHROMÝ. *Kapitoly o slovesném vidu nejen v češtině*. Praha: Filip Tomáš - Akropolis, 2020, 82 – 98.

SGALL, Petr. Valence jako jádro jazykového systému. *Slovo a slovesnost* [online]. Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky, 2006, 67(3), 163-178.

11. K pojetí prepozic, interjekcí a partikulí. (18.12.)

Hrdlička, M. (2014/2015): O čem vypovídají české předložky? Český jazyk a literatura 2014/2015 (1)

Schillova, A. (2015): Homonymní příslovce a předložky a problematika jejich disambiguace v Českém národním korpusu. NČDS.

Adamovičová, A.: Partikule v Pražském mluveném korpusu. SALi. **Wansong (18.12.)**

Kleňhová, E.: Pojetí interjekcí v některých českých mluvnicích. NŘ (2011/5) **Simona (18.12.)**

12. Porovnání současných českých gramatik, rysy optimálního popisu mluvnice současné češtiny.

Wagner, R. (2016): Možnosti a úskalí jazykového popisu na základě formálního lingvistického aparátu: poznámky k nové syntaxi češtiny. SaS (2016/1)

Chromý, Jan. Předmět gramatického výzkumu a jeho závislost na teoretickém rámci. Naše řeč 2020 (1-2), 5-10.

13. Zápočtový test (8. 1. 2024)